

"Barmhärtighet vill jag se och inte offer"

Två gånger i Matteusevangeliet citerade Jesus samma passage från Hosea 6:6, där Gud säger: **"Barmhärtighet vill jag se och inte offer"**. Han gjorde detta när han talade till fariséerna och kritiserade deras brist på barmhärtighet. Fariséerna var en grupp människor som många av oss som har läst evangelierna känner ganska väl till. Men saken är den att vi har svårt att föreställa oss att om vi inte har barmhärtighet så är vi som fariséerna. Men låt oss titta närmare på ämnet barmhärtighet (eller bristen på det). Det första tillfället då Herren använde den passagen från Hosea var när han kallade Matteus, den dåvarande skatteindrivaren och senare aposteln och evangelisten. Matteus själv beskriver scenen:

Matteus 9:9-13

"Jesus fortsatte därifrån, och då han såg en man som hette Matteus sitta utanför tullhuset sade han till honom: »Följ mig!« Och Matteus steg upp och följde honom. När Jesus sedan låg till bords i hans hus kom många tullindrivare och syndare dit och lade sig till bords tillsammans med honom och hans lärjungar. Fariseerna som såg det sade till lärjungarna: »Hur kan er mästare äta tillsammans med tullindrivare och syndare?« Han hörde det och sade: »Det är inte de friska som behöver läkare, utan de sjuka. Gå och lär er vad som menas med orden: **Barmhärtighet vill jag se och inte offer. Ty jag har inte kommit för att kalla rättfärdiga, utan syndare.**»

Fariséerna hade inte fel: de som Herren åt med var verkligen syndare. Därför tyckte de att Herren inte ens borde ha närmat sig dessa människor. Men de ignorerade att Han kom just för dessa människor! Medan fariséerna sa "närma dig dem inte, de är syndare", sa Herren: "Jag ska äta och dricka med dem, för jag har kommit för deras skull, för att söka dem och kalla dem till omvändelse". Det är samma sak även idag: om vi

undviker "syndarna" – som om vi själva inte också vore syndare – då är vi som fariséerna. Deras stolthet hade fått dem att klassificera sig själva som "utan synd" och hindrade dem från att visa barmhärtighet mot dem som de betraktade som "syndare". Men Gud motstår de högmodiga och ger nåd till de ödmjuka, vilket återigen är en passage från Gamla testamentet som citeras två gånger i Nya testamentet (Ordspråksboken 3:34, Septuaginta (Anmärkning: Septuaginta är den antika grekiska översättningen av Gamla testamentet; ungefär 2/3 av Gamla testamentet i Nya testamentet kommer från denna version)):

Jakob 4:6

"Större är dock den nåd han ger oss. Därför heter det: **Gud står emot de högmodiga, men de ödmjuka visar han nåd.**"

Och 1 Petrus 5:5

"Och ni yngre, underordna er dem som är äldst. Men för er alla gäller: klä er i ödmjukhet mot varandra, ty **Gud står emot de högmodiga, men de ödmjuka visar han nåd.**"

Ödmjukhet är vad Gud söker. Och detta är vad fariséerna och deras likar saknade, och vi också saknar många gånger. Ett exempel på detta beteende finner vi i Lukasevangeliet 18:9-14:

Lukas 18:9-14

"Till några som litade på att de själva var rättfärdiga och som såg ner på alla andra riktade han denna liknelse: »Två män gick upp till templet för att be, den ene var farisé, den andre tullindrivare. Farisen ställde sig och bad för sig själv: 'Jag tackar dig, Gud, för att jag inte är som andra människor, tjuvar och bedragare och horkarlar, eller som tullindrivaren där. Jag fastar två gånger i veckan, jag lämnar tionde av allt jag köper.' Men tullindrivaren stod avsides och vågade inte ens lyfta blicken mot himlen utan slog

med händerna mot bröstet och sade: 'Gud, var nådig mot mig syndare.' Jag säger er: det var han som gick hem rättfärdig, snarare än den andre. Ty den som upphöjer sig skall bli förödmjukad, men den som ödmjukar sig skall bli upphöjd."

Gud älskar de ödmjuka hjärtan och föraktar de högmodiga. Han ser inte på hur många goda gärningar vi har utfört, vad vi har gjort eller inte gjort. Om det vi har gjort inte har gjorts av ett ödmjukt hjärta, med barmhärtighet mot andra, då har det samma nollvärde som de högmodiga fariséernas gärningar hade. För Herren "önskar barmhärtighet och inte offer". Men fariséerna ignorerade detta och många gånger ignorerar vi det också, när vi strävar efter religiösa gärningar utan barmhärtighet.

Andra gången vi ser Herren tala till fariséerna, med samma citat från Hosea 6:6, är i Matteus 12. Där läser vi:

Matteus 12:1-8

"Vid samma tid tog Jesus vägen genom sädesfälten på sabbaten. Hans lärjungar blev hungriga och började rycka av ax och äta. Fariseerna såg det och sade till honom: »Se, dina lärjungar gör sådant som inte är tillåtet på sabbaten.« Han svarade: »Har ni inte läst vad David gjorde när han och hans män blev hungriga? Han gick in i Guds hus, och de åt upp skådebröden, som varken han eller hans män hade lov att äta, utan bara prästerna. Eller har ni inte läst i lagen att prästerna i templet på sabbaten bryter mot sabbaten utan att bli skyldiga till något brott? Men jag säger er: här finns det som är större än templet. **Om ni förstod vad som menas med Barmhärtighet vill jag se och inte offer, så skulle ni inte döma oskyldiga.** Ty Människosonen är herre över sabbaten."

Fariséerna kände mycket väl till lagens bokstav. Och enligt lagens bokstav hade de rätt. Men som Paulus sa:

2 Korintierbrevet 3:5-6

”Det är inte så att jag skulle förmå tänka ut något på egen hand, något som kommer från mig. Nej, min förmåga kommer från Gud. Han har gett mig förmågan att vara tjänare åt ett nytt förbund, **som inte är bokstav utan är ande. Ty bokstaven dödar, men Anden ger liv.**”

När någon håller sig bara till bokstaven, utan anden, blir han inte en Guds tjänare utan en farisé. Till exempel sa bokstaven ”håll sabbaten”. Men om barmhärtigheten krävde det, till exempel för att någon skulle bli helad på en sabbat, då hade detta bud ingen verkan. **Barmhärtigheten var och är större än något bud. För det största budet av alla är att älska varandra.** Som Matteus 22:37-40 säger:

”Han svarade honom: »Du skall älska Herren, din Gud, med hela ditt hjärta och med hela din själ och med hela ditt förstånd. Detta är det största och första budet. Sedan kommer ett av samma slag: Du skall älska din nästa som dig själv. **På dessa båda bud vilar hela lagen och profeterna.**”

Och som 1 Johannes 4:20 säger:

”Om någon säger: »Jag älskar Gud« men hatar sin broder, då ljugar han. Ty den som inte älskar sin broder, som han har sett, kan inte älska Gud, som han inte har sett.”

Att älska Gud är det första budet, men att säga att vi älskar Gud utan att älska varandra är en lögn. Vi kan verkligen säga ”Jag älskar Gud” endast om vi älskar varandra. Och detta är det högsta budet. Fariséerna kunde inte förstå detta. De kunde inte förstå att hela lagen och profeterna hängde på att älska Gud och varandra. Sabbatsbudet och alla andra bud var underordnade att älska varandra och visa barmhärtighet mot varandra. Detta var lagens anda. Men de kände till och accepterade endast bokstaven. De var informerade om bokstaven in i minsta detalj. Vad man skulle göra, när man skulle göra det, hur man skulle göra det, vilka krav som gällde för dagarna, årstiderna,

mängderna. De visste allt om lagens BOKSTAV, men de ignorerade allt om lagens ANDRA, ödmjukheten, barmhärtheten och kärleken till varandra. Som Herren en gång sa till dem:

Matteus 23:23

”Ve er, skriftlärdar och fariseer, ni hycklare som ger tionde av mynta och dill och kummin men försummar det **viktigaste i lagen: rättvisa, barmhärthet, trohet**. Det gäller att göra det ena utan att försumma det andra.”

De skriftlärdar och fariseerna var först med att betala tionde och sist med rättvisa, barmhärthet och tro. Men rättvisa, barmhärthet och tro är det viktigaste, det tyngre, de viktigare frågorna i lagen. Det är också dessa saker som kommer från ett ödmjukt hjärta, det slags hjärta som Gud söker. Det spelar ingen roll hur mycket vi betalar i tionde eller vilka andra offer vi gör. Om vi vägrar att visa barmhärthet mot våra medmänniskor, då är vi också som fariseerna. **För att uttrycka det på ett annat sätt: det enda som visar om vi är fariseer eller sanna Guds tjänare är inte våra offer, utan den barmhärthet och kärlek vi visar varandra. Sanna Guds tjänare visar barmhärthet mot sina medmänniskor. Fariseerna å andra sidan gör offer utan barmhärthet.** För fariseerna och deras likar – vi många gånger – är det yttre saker som är viktiga, särskilt saker som andra kan se att de gör, vilket matar deras stolthet och egoism. Som Matteus 23:1-7, 13-14 säger:

”Sedan talade Jesus till folket och sina lärjungar och sade: »De skriftlärdar och fariseerna har satt sig på Moses stol. Gör därför allt vad de lär er och håll fast vid det, men handla inte som de gör, för de säger ett och gör ett annat. De binder ihop tunga bördor och lägger dem på människornas axlar, men själva rör de inte ett finger för att rätta till dem. Allt vad de företar sig gör de för att människorna skall lägga märke till dem. De skaffar sig breda böneremсор och stora manteltöfsar. De tycker om att ha hedersplatsen på

gästabuden och sitta främst i synagogan, och de vill bli hälsade på torgen och kallas rabbi av alla människor. Ve er, skriftlärdar och fariseer, ni hycklare som stänger till himmelriket för människorna. Ni går inte själva in, och dem som vill komma dit in släpper ni inte in. ”

Det viktigaste kännetecknet för fariséernas beteende är hyckleri. En farisé spelar gudfruktig, men hans hjärta är ogudaktigt. Han spelar ödmjuk, medan han är full av stolthet. Han lägger tunga bördor på människors axlar, men han vill inte ens röra dessa bördor. Han ber långa och ändlösa böner, men samtidigt slukar han änkornas hus. Utåt verkar han religiös och gudfruktig, men inombords är han full av stolthet och utan barmhärtighet. I den mån vi beter oss så är vi också fariseer. Och detta är vad falsk religion ofta gör: den är fariséisk, dvs. hycklande, betungande, obarmhärtig och stolt. Medan sann religion är som Jakob 1:27 definierar den:

Jakob 1:27

”Men att söka upp faderlösa och änkor i deras nöd och hålla sig själv obesmittad av världen, det är en fromhet som är ren och fläckfri inför vår Gud och fader.”

Sann och ostraflig religion inför Gud är inte religionen med det perfekta dogmat eller de många religiösa gärningarna, utan endast **religionen med barmhärtighet och kärlek.**

Återvändande till fariséerna, jämför deras beteende och alla som imiterar dem med Jesu beteende. De hade ingen barmhärtighet för ”syndarna”. Han åt med dem och försökte hela dem. De gjorde allt för att bli sedda av andra. Men han gjorde mirakel och gömde sig eller sa till dem som blev helade att INTE sprida nyheten. Varför? För att han levde som han lärde. Han hade sagt:

Matteus 6:1-6

"Var noga med att inte utföra era fromma gärningar i människornas åsyn, för att de skall lägga märke till er. Annars har ni ingen lön att vänta hos er fader i himlen. När du ger allmosor, låt då inte stöta i basun för dig, som hycklarna gör i synagogorna och på gatorna för att människorna skall prisa dem. Sannerligen, de har redan fått ut sin lön. Nej, när du ger allmosor, låt då inte vänstra handen veta vad den högra gör. Ge din allmosa i det fördolda. Då skall din fader, som ser i det fördolda, belöna dig. När ni ber skall ni inte göra som hycklarna. De älskar att stå och be i synagogorna och på gatorna för att människorna skall se dem. Sannerligen, de har redan fått ut sin lön. Nej, när du ber, gå då in i din kammare, stäng dörren och be sedan till din fader som är i det fördolda. Då skall din fader, som ser i det fördolda, belöna dig."

Detta är vad Han lärde, och detta är också vad Han gjorde. Det var därför Han gömde sig efter miraklen.

Sammanfattningsvis: Rättvisa, barmhärtighet, tro och kärlek till varandra är det som är viktigt. Inte offer. Vår Gud har inget behov av att du och jag offrar något till Honom. Våra religiösa högtider eller regler betyder ingenting för Honom när vi inte har barmhärtighet. I denna obarmhärtiga värld vill Gud att vi ska vara Hans budbärare av barmhärtighet. I denna orättvisa värld ska vi göra rättvisa. I denna trolösa tid vill Han att vi ska ha tro. Det var detta Herren menade när Han sa att vi är jordens salt och ljus:

Matteus 5:13-16

"Ni är jordens salt. Men om saltet mister sin kraft, hur skall man få det salt igen? Det duger inte till annat än att kastas bort och trampas av människorna. Ni är världens ljus. En stad uppe på ett berg kan inte döljas, och när man tänder en lampa sätter man den inte under sädsmåttet utan på hållaren, så att den lyser för alla i huset. På samma sätt skall ert ljus lysa för människorna, så att de ser era goda gärningar och prisar er fader i himlen."

Tack vare människor som vandrar i barmhärtighet, rättvisa och tro har denna värld fortfarande ljus, vårt ljus, i sig. Låt oss bevara detta och låta detta ljus, Herrens ljus, lysa genom oss i denna värld, till vår Faders glädje, och vandra inte i döda religiösa gärningar utan i barmhärtighet, rättvisa och tro, precis som vår Mästare gjorde. För som det också står i Mika 6:8:

Mika 6:8

”Människa, du har fått veta vad det goda är, det enda Herren begär av dig: att du gör det rätta, lever i kärlek och troget håller dig till din Gud.”